Lausunto Pihtinevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksesta ja päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

KHALL 02.11.2026 § 224
383/11.01.00.03/2026

Valmistelija Ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi puh. 040 7393 977

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Neutraali

Pihtinevan tuulivoimahanke sijoittuu Kokkolan kaupungin alueelle Kälviän ja Ullavan väliselle alueelle. Kaava-alue muodostuu kolmesta osa-alueesta, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 97,2 km². Osayleiskaavaluonnoksessa osoitetaan enintään 52 tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja hankkeen kokonaisteho enintään 550 MW.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkasteltiin enintään 86 ja 60 tuulivoimalan toteuttamisvaihtoehtoja. Yhteysviranomainen antoi arviointiselostuksesta perustellun päätelmän 29.10.2025. YVA-menettelyn diaarinumero on EPOELY/2583/2022.

Kaustisen kunnanhallitus antoi hankkeen YVA-selostuksesta lausunnon 26.5.2025 § 130. Lausunnossa kiinnitettiin huomiota erityisesti viheralueiden pirstoutumiseen, vaikutusten pitkäaikaiseen seurantaan, päiväpetolintujen pesimäalueiden huomioon ottamiseen sekä hankkeen yhteensovittamiseen malminetsinnän ja mahdollisen kaivostoiminnan kanssa.

Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain (132/1999) 77 a §:ssä tarkoitettuna oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jota voidaan käyttää tuulivoimalan rakentamisluvan myöntämisen perusteena. Tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa laadittaessa on lisäksi otettava huomioon lain 77 b §:ssä säädetyt erityiset sisältövaatimukset.

Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun sekä sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavoituksen vuorovaikutuksesta säädetään lain 62 §:ssä ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 63 §:ssä. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 1 §:n mukaan yleiskaavan vaikutuksia selvitettäessä tulee olla tarpeellisessa määrin yhteydessä toiseen kuntaan, jos kaavan olennaiset vaikutukset ulottuvat sen alueelle.

Hankkeesta on toteutettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukainen arviointimenettely. Yhteysviranomainen on antanut YVA-lain 23 §:ssä tarkoitetun perustellun päätelmän. Kaavan laatimisesta vastaavan tulee varmistaa, että YVA-menettelyssä laaditut selvitykset ovat kaavaratkaisun vaikutusten arvioimiseksi riittäviä ja ajantasaisia. Perustellun päätelmän ajantasaisuudesta säädetään YVA-lain 27 §:ssä.

Hankealue ei sijaitse Kaustisen kunnan alueella. Hankkeen laajuuden sekä lähialueen muiden tuulivoima-, sähkönsiirto-, malminetsintä- ja kaivoshankkeiden vuoksi hankkeella voi kuitenkin olla kuntarajat ylittäviä ekologisia, maisemallisia ja alueidenkäytöllisiä yhteisvaikutuksia. Kaustisen kunnan kuuleminen myös kaavaehdotusvaiheessa on perusteltua, jos

suunnitelmalla arvioidaan olevan olennaisia vaikutuksia kunnan alueelle tai kunnan viranomaisen toimialaan.

Lausunnossa on tarpeen kiinnittää huomiota erityisesti hankkeiden yhteisvaikutuksiin, ekologisten yhteyksien säilymiseen, yhtenäisten luontoalueiden pirstoutumisen ehkäisemiseen, linnustovaikutuksiin, sähkönsiirtoon, malminetsinnän ja mahdollisen kaivostoiminnan yhteensovittamiseen sekä vaikutusten riittävään seurantaan.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Minna Nikander

Esitys

Kaustisen kunnanhallitus antaa Kokkolan kaupungille Pihtinevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksesta ja päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavan lausunnon:

Kaustisen kunnanhallitus katsoo, että osayleiskaavaluonnos ja päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma muodostavat asianmukaisen lähtökohdan kaavoituksen jatkamiselle.

Vaikutusten arviointia ei tule rajata kaava-alueeseen tai kuntarajoihin. Tarkastelualue tulee määritellä vaikutustyypeittäin niiden tosiasiallisen ulottuvuuden perusteella. Kaavoituksessa tulee arvioida Pihtinevan hankkeen yhteisvaikutukset toiminnassa olevien, luvitettujen ja suunnittelultaan riittävän pitkälle edenneiden tuulivoima-, sähkönsiirto-, malminetsintä- ja kaivoshankkeiden kanssa.

Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota

- yhtenäisten metsä-, suo- ja viheralueiden pirstoutumiseen ja ekologisten yhteyksien säilymiseen;
- Natura 2000 -alueisiin, muuhun luonnonsuojeluun sekä muuttolinnustoon, päiväpetolintuihin ja metsäkanalintuihin;
- suurpetojen ja muun laajalla alueella liikkuvan eläimistön elinympäristöihin;
- pinta- ja pohjavesiin sekä valuma-alueiden vesitalouteen;
- maisemaan, kulttuuriympäristöön, asumiseen, virkistyskäyttöön ja metsästykseen;
- maa- ja metsätalouteen, muihin elinkeinoihin sekä rakentamisen aikaisiin liikennevaikutuksiin.

Kaava-aineistossa tulee esittää yhteisvaikutusten arviointiin sisällytetyt hankkeet, tarkastelujen rajausperusteet ja arviointiin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät.

Voimaloiden, huoltoteiden ja sähkönsiirtorakenteiden sijoittelussa tulee ehkäistä yhtenäisten luontoalueiden tarpeetonta pirstoutumista ja turvata ekologisten yhteyksien säilyminen. Päiväpetolintujen pesimä- ja reviirialueet, keskeiset saalistusalueet ja säännöllisesti käytetyt lentoreitit tulee ottaa huomioon hankerakenteiden sijoittelussa. Tarvittavien suojaetäisyyksien tulee perustua ajantasaiseen lajikohtaiseen selvitystietoon ja toimivaltaisen viranomaisen ohjeistukseen.

Kaavoituksessa tulee selvittää hankealueen ja lähiympäristön malminetsintälupien, vireillä olevien lupahakemusten ja tiedossa olevien kaivoshankkeiden suhde tuulivoimaloiden, tieyhteyksien ja sähkönsiirtorakenteiden sijoittamiseen.

Sähkönsiirron ympäristövaikutukset tulee arvioida osana hankekokonaisuutta. Kaava-aineistossa tulee esittää jatkosuunnitteluun valitut sähkönsiirtoratkaisut, vaihtoehtojen vertailu ja valinnan perusteet. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon vaikutukset luontoon, ekologisiin yhteyksiin, maisemaan, asutukseen, maa- ja metsätalouteen sekä muuhun alueidenkäyttöön.

Kaava-aineistossa tulee esittää myös vaikutusten seurannan keskeiset periaatteet. Seurannan tulee olla vaikutustyypin mukaan riittävän pitkäaikaista, jotta ennakoitua merkittävämmät haitalliset vaikutukset voidaan havaita ja niiden ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi voidaan ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kaustisen kunnalle tulee varata mahdollisuus antaa lausunto kaavaehdotuksesta sekä olennaisista suunnitelmamuutoksista, joilla saattaa olla vaikutuksia Kaustisen kunnan alueeseen, alueidenkäyttöön tai kunnan viranomaisen toimialaan.

Edellä esitetyin huomautuksin Kaustisen kunnanhallituksella ei ole osayleiskaavaluonnoksesta ja päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta muuta lausuttavaa.

Päätös

Hyväksyttiin.

_____